

Виходить
щотижня
в п'ятницю.
—
Коштує річно
4 корони.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ГАЗЕТА

Адр. редакції:
„Руска Рада“
в Чернівцях
улиця Петровича
число 2.

Богдан Лепкий.

Там в долині*)....

Там в долині, при битій дорозі,
Сумовитими, двома рядами,
За ровами, помежи плотами
Мерзнуть хлопські хати на морозі.

А у кожній сидить на порозі
Сірий смуток з худими руками
І безмежно сумними очами
Доколя глядить у тривозі

І говорить: пшениці останки
Вже змолоти в млині нині рано,
Син найстарший поїхав до бранки

І не верне. — Отець в коршмі п'яно
Сьвіт цїлий з корінем проклинає,
В хаті мати самотна конає.

Вісти з Відня.

— А що? Чую, цісар скликав раду державну, буде що з того?

— Та скликав. Тай застали посли в парламенті нового президента міністрів і двох сьвіжих міністрів.

— А тож що стало ся? Той попередний не був добрий?

— Той попередний президент міністрів був дуже розумний чоловік. Але в парламенті напружало ся було кілька тараганя, що він замітав та замітав, аж втер ся. Тепер поставив цісар свіжого віника.

— А той ліпше вдасть?

*) Отсей вірш виймаємо із послідної збірки поезій Б. Л-ого „На чужині“. (Ред.)

— Кажуть, що новий віник ліпше замітає. Будем видіти. Чехи втихоморили ся, тай другі партії застановили кериню. Вижидають всі, котров дорогов піде новий презедент міністрів, Гавч.

— А то що за штука, той Гавч, чи як там зве ся?

— То гладка штука. Він вже був давнійше міністром школи і церкви а потім навіть був вже раз короткий час президентом міністрів.

— Адиси! Но, та шос розуміє?

— О, він розуміє ся на тих справах, тай для нас Русинів не був нежичливим міністром.

— А шож він нам?

— Він, видите, впорядкував наше письмо в школі. То дуже важна справа. Наш попередний спосіб писаня був такий трудний, такий не впорядкований, тай чужий, від Москалів пожичений, що діти вчили ся та вчили ся, а на кінець таки не навчили ся письма. Ба й старі, учені писали кожний, як вдало ся. А тепер, виж самі знаєте, що діти по школах легко писати виучують ся, тай потім не так легко забувають письма як вперед.

— Це, бігме, добре кажете. Я такі в нашім селі пізнаю зміну, хоть ем не розумів, що то за причина. Тепер вже новно в селі і молодих і вже навіть дорослих що файно, читають тай пишуть а вперед того невидко було. О, за це, най му Бог прожити дасть, тому міністрови.

— Він ще й з иньшого боку для нас пригідний. Він на нашій кирини в церкві добре розуміє ся.

— Ов, це дуже важна справа. Бо в нашій церкві зайшла велика кериня.

Видите от у нас, в Ленківцях, ніхто з роду не чув в церкві чужого слова, а теперішній наш панотчик Петрашко закручує все на волоске, так що чоловік вже й церкві навіть Божого слова не порозуміє. А таке діє ся, чую, і по других селах. Де панотці до того ще й не жичливі народови. Крім кількох щирих панотців, як в Ревні, або в Оршівцях, або в Лукавці, або в Прилипчу, або в Южинці або в Брідку та може ще кількох селах, всі решта панотці — най не Бог простит — не отці духовні а тяжкі вороги або колоди нашого народу. Тай нема, видити, ратунку на них. Підеш до консисторії, то там о. Бежан або і о. Ганіцький — тепер кажуть, що вже називає ся Ганішій (!) — ще викрикнуть ся на християн, не то аби ради або помочи подали. А підеш до митрополити, то в митрополити така рада: кому кериня не влад, то най собі шукає иньшої церкви! І дай собі ради з таким о. Микитовичом, або о. Тофаном, або о. Кисилевским, або о. Петрашком, або о. Митрофановичем, або о. Ісопескулом і всіма другими такими ворогами!

— Так. В нашій церкві нечувана кериня. І тому для нас дуже важна річ, що теперішній президент міністрів все то знає. Тепер є надія, що розділять нашу консисторию на дві половини на руску половину з руским владикою і волоску половину з волоским владикою, а цісар настановить жичливих консисторських совітників, що вже перестануть такі о. Микити нарід нівечити.

— Це дуже радістну новину ви нам приносите. Но, а чікайтиж, що вас питаю: Якжеж тепер в радї державній? Чи вже радять там, як Бог приказав?

— Радять спокійно.

— Бог би з вас говорив.

— Тепер розпочали раду над запомогов для тих околиць, де наробила або посуха або слота великі шкоди. І в нас, на Буковині кукурудзи хибли. Тож наші посели постарали ся о поміч державну, аби мож лекше і дешевше здорової кукурудзи із за границі дістати. Як би не запобігло ся було, то вже тепер стояв би корець кукурудзів яких 12 срібних.

— Табо кажуть, що то дорога кукурудза відтам.

— Кажуть ті, що не знають що говорять.

— Ану, будьте добрі, розкажіть, як то?

— Дуже охочо розкажу в слідуючім номері „Рускої Ради“.

Збори мужів довіря буковинсько-руского народу.

(Дальше.)

Яки лиш втихомирили ся оплески, якими нарід нагородив наших соймових послів за те, що вони так щиро дбають на руских мужиків у соймі, виступив на підвишене пос. Николай Василько, щоб розказати про те,

що діяло ся в радї державній?

Та до сего не зараз прийшов бо через грімкі оплески не було би его й чути. Як вже стало тихше, говорив наш посол так: Про нашу діяльність в соймі чули сьвітлі збори із уст мого передбесідника, віце-маршалка краевого д-ра Ст. Смаль-Стоцкого, ви й одобрили єї. Тепер приходить ся мені обговорити діяльність мою й тов. Пігуляка в Радї державній. Вже тут у соймі треба нам не на жарти бороти ся, а в парляменті наше положенє ще далеко прикрійше. Ми у Відни стоїмо одинцем. Там є нас разом лише 8 т. є. нас двох і шість товаришів із Галичини. Тут в буковиньскім соймі удало ся нам роздобути союзників, а в парляменті можемо покладати тільки на свої власні сили. Німці зстремлять лише до того, щоби панувати над усіми а перед усім над тими, хто безсильний. Годї також рахувати на поміч послів славянських, бо дорогу порозуміння загородили Поляки. Поляки мають у Відни 68 послів. Се є сила, із якого мусять числити ся всі партії і кожде правительство. Проти кожного внесеня, проти кожного домаганя галицких Русинів стоїть 68 польских послів із своїм супротивом. За те для буковиньских Русинів змогли ми дещо придбати як основанє гімназії з Кіцмани, організацію черновецкої гімназії із окремим директором. За часів Кербера удало ся нам добути також обсаду Русинами кіль-

кох визначніших урядів. Се ніби дрібниці, але для нас Русинів все таки річи не маловажні. Тут би згадати ще про основане староства в Заставні, яке повинно наступити вже сего року. Путилівське староство із уступленем Кербера відійшло тепер до дальшого речинця.

В парламенті на яку небудь законодатну діяльність не було місця через завзяту борбу Чехів із Німцями, яка повалила — на жаль — і през. міністрів д-ра Кербера. Кажемо „на жаль“, бо др. Кербер, який тогід гостив на Буковині, був приятним для буковинських Русинів. Справи, що ждали кінця через 30 літ, зістали бо дай в части полагождені за его урядованя. Для Русинів галицких — що правда — не зробив він нічо. А не зробив нічо тому, бо не міг через Поляків. Буковинцям подавав помічну руку, де лише міг, також і в пекуцій, церковній справі, не допускаючи до зросту сили волоского шовінізму. В тямці вічевиків буде мабуть той час як Бургіньон (*ганьба ему!*) хотів нас конче згнобити. Але др. Кербер нагнав его, а на его місце поручив керму краєвої управи в руки найблагороднійшого мужа, із усіх, хто коли небудь управляв нашим краєм — в руки незабутного кн. Гогенльоге. (*Славно.*) Він завів лад в адміністрації, запровадив вільні вибори і старав ся заспокоїти довголітні бажаня наші й цілого краю. А як князя Гогенльоге на жаль так швидко покликано від нас на визначніший уряд, іменував нам др. Кербер президентом д-ра Окт. Рег. Бляйлебена. Він ще за коротко у нас, щоб видати про него рішучий осуд, всеж таки не маємо ми ніякої причини на него жаліти ся. Із усього можемо тільки надіятися, що він піде слідом кн. Гогенльоге.

Се наші здобутки з часів д-ра Кербера. Певне не без значіння були тут наші заходи, але все таки др. Кербер помагав нам, де тільки мав силу.

Тепер маємо нового президента міністрів барона Гавча. Він знаний нам ще з того часу, як був міністром просвіти, а тоді показав ся він прихильником наших народних змагань. Також пізнав він добре нелад, що панує у нашій консисторії. Якби він був удержав ся дальше на

уряді, то митрополит Андрієвич, що ненавидів Русинів до того степеня, що аж перехрестив ся на Мораря, був би мабуть довікував у монастири. Нашого „друга“ Бежана і его компанію знає теперішній президент міністрів не гірше від нас. Тепер обняв бар. Гавч новий уряд і не знати чийм впливом він піддасть ся. Нам лишає ся — вижидати. Становище наше тим прикрійше, що мусимо зважати на наших товаришів з Галичини, які й нам не мало помагали (*Славно!*). Инакше мусимо поступати в справах буковинських, а инакше в галицких. Але й становище наше, як Буковинців буде зависіти від того, чи през. міністрів предложить закони ухвалені нашим соймом до цісарської санкції. Як се осягнемо, то поки що буде з нас досить.

Пять літ йде в парламенті безвпинна боротьба, та довго так бути не може. Мусить прийти зміна, але аж тоді, як змінить ся склад теперішнього парламенту, де мужик і робітник остає без голосу. Ми Русини думаємо, що уздоровити парламентарні відносини зможе тільки розширене виборчого права на основі загального, тайного і безпосередного права голосованя, (*Грімкі оплески.*) Як се увійде в жите, прийдуть до парламенту нові люди — правдиві представники народної волі, емкі до поважної праці для добра широких верств народних. (*Славно.*)

Переважна частина нашого народу живе за Дністром і Прутом, та ся межа країв не може нас ділити від наших братів. Давнійше сходили ся наші й галицкі послы рідко — тепер та звязь міцніє, чого доказом хочби послідний з'їзд усіх австрійско-руських послів. Ми мусимо наших братів у їх важкій недоли підпомогати. (*Оплески.*)

Оттак обговоривби я коротенько відносини парламентарні, наше становище як до давнішого і теперішнього правительства так до наших одноплеменників в Галичині. Я бачу, що наше становище найшло одобрене. Прошу, щоб наш нарід те довіре, яке мав до нас досі, заховав і на будуче, а ми будемо після сеї тактики й на будуче поступати. Коли лише парламент стане спосібний до праці бу-

демо старати ся як найзавзятійше заступати інтереси нашого народу. Впрочім ми й досі не зближували ся в парламенті ані до дідичів, ані до богачів — лише до партій, що мають на оці добро народних мас. На кінці замічу лише, що ледви чи які другі послі, будучи обмежені на власні сили, могли би зробити більше як рускі послі парламентарні. (*Оплески й невмовкаючі оклики „Славно“*).

По сїм поставив о. Драчиньскій із Товтрів отсі резолюції під ухвалу:

Зібрані 20. січня с. р. в Чернівцях, мужі довіря руского народу на Буковині:

1) приймають із повним вдоволенем до відомости справоздання руских послів до Ради державної пп.: Пігуляка і Николай Василька і висказують їм за їх знамениту, успішну діяльність, подяку і довіре. (*Грімкі оплески*).

2) Уступлене дотеперішного президента міністрів, др. Кербера, із огляду на его незвичайне зрозумінє для справедливих жадань буковиньских Русинів і загалом Буковини, жадань, які перед ним часто нехтовано, а які він попірав, — приймають збори із жалем до відомости і взивають послів до Ради державної, щоби передали др. Керберови подяку за его прихильне становище до буковиньско-руских справ і у відповідній формі виявили свій жаль перед Его Екс. із нагоди его уступлення.

3) Враз із заявою вдячності збори висказують своє признание бувшому президентови краю кн. Конрадови Гогенльоге, що положив для краю величезні заслуги, увівши в жите новітну і поправну управу, вільні вибори до сойму, без впливу правительства, що без перестанку, при кожній нагоді старав ся піднести культурний і економічний добробут буковиньского населеня — і взивають голову зборів подати се рішенє зборів у відповідній формі кн. Гогенльоге до відомости. (*Оплески*).

4) Рівночасно збори констатують із вдоволенем, що розпочата кн. Гогенльоге робота на кождім кроці скоро розвиває ся під его наслідником, теперішнім президентом краю, р. Бляйлебенем і взивають голову зборів, щоби се рішенє зборів подав до відома президентови краю. (*Славно*).

Відтак додав проф. Антін Клим до наведених вже резолюцій ще отсі, які прийнято також серед оплесків одностоголосно.

Збори похваляють згуртованє буковиньско-руских послів із заступниками руского народу в Галичині в один клуб і похваляють рішеня остатного зїзду всіх руских послів. Збори просять буковиньско-руских послів до Ради державної, щоби вони і на будуче, стоячи на сторожі окремішних інтересів буковиньско-руского народу, не спускали з ока справ усіх Русинів австрійської держави, і щоби, як тепер так і на будуче жили в згоді передовсім із рускими послами Галичини, заступаючи гідно інтереси виборців. (*Славно*).

Із становища загальних інтересів австрійских Русинів і всіх иньших народів австрійської держави збори можуть доперва тоді сподівати ся уздоровлення політичних і суспільних відносин Австрії, коли наш парламент збере ся на основі загального, рівного, безпосередного і тайного виборчого закона, — тому збори похваляють становище своїх послів, які всіма силами рішили ся так довго бороти ся із теперішнім ладом виборчим, доки его не змінять після поданої висше думки. (*Грімкі оплески і оклики : „Славно“*).

Зі становища буковиньских Русинів збори не вважають зміни управи кабінету невдоволяючою; теперішній президент міністрів, бр. Гавч, будучи ще міністром просвіти, дав докази, що розуміє національні стремління Русинів і що знає докладно церковні справи на Буковині — а се дає рускому народови на Буковині надію в теперішній хвилі, коли кипить боротьба із церковною управою, що ся справа полагодить ся. Все таки зі становища жадань наших братів з Галичини мусить бути становище наше супроти нового президента вижидаче. (*Одобрєня*). (*Дальше дуде*).

Бережім своє здоровле !

(Із „Поступу“.)

Здоровле се найбільший скарб кождого чоловіка. Здоровий чоловік чує в собі охоту до житя і до праці, він тішить ся

та чуєть ся вдоволений в щасливих хвилях життя, а в горю не піддаєть ся та не попадає в розпук.

Здоровий чоловік має більше сил до праці як обезсилений слабостию; він може проте працювати швидше, гарнійше та успішнійше від тих, що їх нищить якась хвороба.

Здорові люди поборюють усякі противности та удержують ся в тяжкій борбі о існуванє далеко легше як нездорові та слабосильні а в кінци в здоровому тілі і душа здорова, а проте дбаймо про наше здоровле бо се наш найбільший скарб!

Щоби бути здоровим треба передусім здорово відживлювати ся; найздоровішою їдою суть страви молочні, ярина, овочі і мясо і тим повинні ми відживлювати ся найчастійше і найбільше; їсти треба в пору і в достаточній кількості, усяке недоїджуванє чи морєне голодом нищить страшенно здоровле, воно руйнує наш прилад до травлення, затуманює наш розум та ослаблює ціле наше тіло і через те робить його дуже податливим на всякі хвороби; горівка, гарак, вино а навіть і пиво, се більш або менше сильні отруї; чоловік, що дбає про своє здоровле не повинен їх ніколи вживати. Хто хоче бути здоровим мусить єще полюбити свіжий воздух! Воздуху потрібує чоловік конечно до життя, так як риба води, а ростина сонячного світла; але той воздух, яким ми віддихаємо має бути свіжий і чистий, бо в противнім случаю він замість принести користь, ще шкодить нашому здоровлю; воздух занечиснений, душний, затроює нас та стає причиною різних хворіб а передусім дихавиці, сухіт, недокровности та загального ослабленя тіла і душі.

Будуймо проте наші хати високі, просторі і ясні, отвираймо часто вікна в нашій хаті та провітрюймо комнату, в якій сидимо так часто, щоби воздух був все свіжий і чистий; худібка, дріб нехай не живуть в одній хаті із нами, бо се нам не вийде на користь; та стережим ся порохів, диму та загалом усього що занечисчує воздух.

З тоїж причини усякий чоловік, що дбає про своє здоровле, не буде також курити тютюну, бо дим, який ми втяга-

ємо у наші груди не дає нам здоровля а нищить его і руйнує; в додатку грішми які платимо за горівку підпомагаємо вогорів нашого народу; хто проте курить або ле горівку і другі спиритусові напої той причиняєть ся до ослабленя і знищеня не лиш свого здоровля але і цілого нашого народу.

Хто бажає мати здоровле, той нехай пильно стережеть ся усяких заразливих хворіб. Сухоти, тиф, шкарлатина, дифтерія, сифіліс та багато других хворіб переносять ся дуже легко з чоловіка хорого на здорових людей, проте хто здоровий нехай уважає, щоби з хворими на заразливі хвороби як найменше стикав ся, а хто захорує на таку слабість, най кличе зараз лікаря, щоби знищити хворобу єще в самих початках.

Хто хоче бути здоровим, мусить вкінци вчити ся. Так справді вчити ся!

Бо щоби бути здоровим, треба добре знати, що і чому для нашого здоровля пожиточне а що шкідливе, треба знати як живуть другі люди більш від нас просвічені, тай до яких вислідів в тім взгляді дійшли люди, що займають ся наукою. Проте все сам з себе ніхто не довідає ся, сего треба навчити ся від других людей, що на тім розуміють ся, або з книжок та пожиточних часописий.

Бережим проте свого здоровля, сего найбільшого нашого скарбу, собі на щастє а Україні на користь і славу! (ір).

Огляд памятных виборів до сойму краєвого 1904.

(Дальше).

Яко другий подібний образок най послужить опис очевидця правиборів в Оршівцях. „Зачуваючи, що правибори в Оршівцях будуть відбувати ся в понеділок, поїхав я в неділю рано до Оршівців і пішов прямо до церкви. Дім Божий битком набитий. По службі Божій, вельми поважний отець духовний звіщає, що завтра рано приїде комісар перевести правибори до сойму. Нарід здивований каже, що двірник доси нічого не давав знати. Отець духовний спрощує отже нарід на пополудне, щоби

порадити ся. Коло третьої години зійшло ся на нараду 200 люда. Та не знають они, хто затягнений до лісти виборчої, бо двірник тримає враз з ворогами лісту виборчу під замком, навіть радним громадським не хоче лісти показати. А ось зголошують ся чотири люди, що зі своїх кутів списали правиборців з пам'яті.

Загуркотів віз, над'їхав посол Пігуляк з Берегомітки і Реваківців. Заворушило ся в народі, витають посла грімкими окликами „слава“. Посол Пігуляк перебирає провід. Обясняє велику вагу теперішних виборів, каже, що 22. липень 1904 готов стати рівний тій днині, коли перед 53 роками зніс цїсар неволю панщини. Ба, хоть нарід дідичам тяжко ту страшну панщину сплачує, то рівно наложили пани на нарід иньшим боком дальшу тяжку неволю грошеву. Нарід мусить за дідичів оплачувати всі громадські видатки (келтуялу), і кошта шпитальні за бідних; мусить школи і церкви майже сам будувати й утримувати; дороги в краю тяжать також майже цілковито на карку народу.

А се тим несправедливійше і діткливійше, що 730.000 душ народу має лиш третину землі краю в своїх руках, з котрої мусить себе виживити тай ще й за тих 150 дідичів, що посідають дві третині краю, всякі додатки до державних податків платити!

Отсі тяжкі останки панщини знесе 22. липень, як нарід при теперішних виборах не дасть ся дідичами звести з правої дороги.

Всі правиборці здоймають руки і присягають, що завтра являть ся до вибору певних п'яťох виборців, які віддадуть 22. липня свої голоси лиш так, як їм нарід накаже.

Тепер наступає призначене тих п'яťох виборців, що на Оршівці припадають. Першого призначають одноголосно отця Козарищука. По тім призначають правиборці чотирох селян. Кождий з них складає перед народом охочо присягу, що віддасть 22. липня свій голос лиш на до теперішного посла Пігуляка. Все то переводить ся в найбільшій супокій серед сьвяточного настрою.

Тепер перечитує управитель школи уложені навгад лісти правиборців і кождий прочитаний прирікає завтра безумовно явити ся. З прочитаних є 96 присутних. З поміж сих вибрано 16 із усіх кутів села, котрі перебирають на себе через цілу ніч свої вулиці стерегти і тут не-присутних завтра до правиборів спроводити. Завтра рано в шестій годині на певний знак всі мають зійти ся на означене місце.

Тимчасом панські попличники також не сплять. В коршмі льє ся горівка; хто лиш хоче, може там пити. Коршмарі з двірником увихають ся. Окоман панський розіслав слуг по селу зганяти правиборців. Платять людям по короні на завтрішний день, аби не йшли до роботи а явили ся до правиборів. В ночі тихо в селі, як тревожна тишина перед тучею. Не чути нігде ні голосу, ні крику, як се неділями по селу буває. З одного і другого боку йде приготівлююча робота тихо, але тим завзятійша. В першій по опівночі ляг я припочати, о четвертій рано вже вийшов на сьвіт Божий. Днина прекрасна, сонечко розстелило свої червоно-золоті промінні по цілім селі.

В шестій годині рано, чую, загомонів дзвін великий, я вкляк і молив ся щиро. Чогось зворушили мене ті звуки глибоко в душі. Якийсь сьвяточно-таємничий настрій опанував мене тай огорнув, здавалось, ціле село. Я ще на колінах під брамов церкви, а тут як з під землі з усіх кутів спливає тихо нарід на подвірє доброго душпастиря. За яких десять мінут подвірє вкрите народом. Повільним кроком, опертий на палици шкандибає з бічної вулички, білий як молоко дідусь, що зазнав ще добре паньщизнянських нагаїв, до гурту. З другої вулиці чую тихий гуркіт, відтак везуть ще старшого, ще дряхливійшого діда-правиборця. Приступаю і я до громади. Там числять голоси, начислено сто тринайцять присутних правиборців.

Чверть на осьму виходить душпастир з хрестом в руці на рундук перед нарід. Люди цілують тихо хрест. Душпастир підносить хрест благословить зібраних і наминає: „під отсим знаком ступаймо

і ми до борби за правду і волю народу, а побідимо!“ У всіх очах закрутилися сльози, декотрі шльохають тихо. Всі рушили тихо на дорогу; душпастир на чолі, провадить свою паству. Коло громадського дому стрічають як раз лиш що наспілого комісара. Люди здоймають о. Козарищука на руки і заносять до канцелярії. Двірник зі своїми 36 Жидами і кількома селянами посоловіли. Точно в осьмій з рана розпочалися правибори. Всі виділи і знали вже тепер, який кінець буде. Декотрі Жиди нападають на свого провідника Крайсберґера, що їх в болото завів. Один чоловік, що взяв вчора корону на нинішній день, аби віддати свій голос на ворожий бік народови, віддає жидови корону і голосує сюди на наш бік. Другі, що забрали корони, голосують просто сюди, не віддаючи Юдиного гроша. Так само роблять декотрі, що вчора пили на здорове противника. В першій годині з полудня закінчилися правибори, комісар проголошує результат вибору: 113 голосів впало на наших п'яťох виборців а 43 на противників“.

Та на с'їм не кінець. Вороги народу покладали ще велику надію на підкупство. Один дідич приміром сказав виразно: Найлиш правибори минуться, а тоді будеся мати кожного виборця-мужика за п'ятку або десятку в своїй кешени.

Тож зараз по правиборах в Оршівцях двірник Дмитро Кишкан з Жидами взялися до роботи. Вперед кинулися на виборця Чередарика. Головним махером був Крайсберґер. Затягнули Чередарика і „обробляли“ его в Жидовім домі. Нарід довідався о тім. Як би запукав в улий, так заройлося в селі. Люди обскочили хату і хто знає, що стало би ся було з хатою і з тими, що замкнулися з Чередариком при ниві, колиб не впросив брат Чередарика за виборця брата. Він допукав ся і доп'їс тим, що були в середині яка небезпека грозить їм усім. Випустили виборця Чередарика, котрий запевняв нарід, що громаду не зрадив і не зрадить. Люди зажадали поновної присяги, на що Чередарик зараз згодився.

Показалося, що нарід став сам собі сторожем своєї правди. Показалося, що виборцям просто

не можливо було вже, як то доси звикле бувало за кавалок ковбаси, за порцію горівки, а навіть за великі гроші зраджувати свій нарід хоть би де котрий на се може й був готовий.

(Дальше буде).

В С Я Ч И Н А.

Просимо наших читачів вирівнати довги за часопись та присилати передплату на сей рік. На многі запити відповідаємо, що передплата на те й називаєся передплатою, що треба єї заплатити наперед. Просимо дуже поспішити із висилкою гроший, бо нам не приходить нічо за дурно. Мусимо платити за папір і за друк, ну і почта не розвозить часописи даром. Просимо також приєднувати нам як найбільше нових передплатників, щоби було нас як пайбільше одної думки, щоби як найбільше наших людей знало, на чім стоїмо та до чого нам іти. Якби число передплатників значно побільшилося, то ми моглиби й розширити обем нашої часописі. Тимчасом у нас зачинаєся заводити така практика, що люди із цілого села спускають ся на одну часопись в читальни, або навіть і три товариства обмежують ся на одну часопись! Те, що пишеся в газеті, таке важне, що повинен єї мати кождий господар дома, аби, коли лиш схоче заглянути до неї і найти, що ему треба. Кожде товариство повинно мати як найбільше часописий і то дорозших, яких поодинокий господар не може заплатити, а не то, щоби два-три товариства спускали ся на одну часопись за 4 кор. Берім примір із народів світлих, де кождий робітник, кождий господар має часопись, пізнає свої права й свої кривди, і сміло стає до твердого бою з ворогами — і здобуває собі красшу долю! І чиж се такі великі гроші — 4 корони на рік?! Геть із ріжними міркованями та перехитрюванем! Досить вже всіляких інпекуляцій, а то перешпекулюємо власну долю.

Позір! „Січи“ обгорнули своєю сіттю вже майже цілу Буковину і многі з них

дали вже численні докази своєї хосенности для населення. Та до успішного розвитку організації Січій треба конче того, щоб они учили ся безвпинно пожарництва і робили гімнастичні вправи. До таких вправ і пожарництва треба приладів а в першій лінії сикавок. Край у своїм власнім інтересі давби на ту ціль заемогу поодиноким січовим товариством. Ми вже й взивали свого часу старшини „Січій“, аби подавали о заемогу на пожарні прибори до сойму. Але всего на всего змогли ся на таке подане лиш три „Січи“! Се непростима байдужність, щоби лінувати ся навіть написати подане о заемогу. Тому взиваємо ще раз всі „Січи“, аби найдалше до трох днів внесли до краевого Виділу в Чернівцях просьби (яких не треба зовсім стемплювати) о уділене заемоги на пожарні прибори, щоб „Січова“ організація не марнувала ся, а сповняла свою службу на добро свого народу і краю.

Із Раранча пишуть нам: Дня 22. січня 1905 відбули ся загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ в Раранчу з отсим порядком дневним: 1) Справоздане касове читальні склепу. 2) Вибір нового виділу. 3) Впис членів. 4) Вільні внесення. О третій годині зійшло ся поверх 200 членів. Голова п. Дмитро Меронюк покликав на предсідателя зборів п. дир. Івана Ярошиньского а на писарів Н. Дутку і А. Гловіцкого. П. над. уч. Іван Ярошиньский пояснив в довшій краснорічивій промові обовязки читальників і закрів їх до єдности і праці. Е. Ярошиньский здав відтак рахунок касовий. Приходу було за минувший рік 1077 К. 86 с. а розходу 905 К. 71 с. лишилось отаке на рік 1905 172 К. 15 с. готівки. Склеп мав при кінци року 1904 маєтку на 987 Кор. 43 сот. а довгу 408 К. 64 с. В бібліотеці було 263 книжочок, а 72 пропало. До нового виділу увійшли: Дмитро Меронюк яко голова Николай Кернадз заступник голови, Емануїл Ярошиньский писар, Іван Камулер касиер, Григорій Меронюк бібліотекар, Тріфон Лупул, Георгій Сорочан, Григорій Багон, Василь Гавриш, Николай Камул, Кіріка Дутка. Позаяк ніхто вільних внесень не ставив, тож голова зборів п. надуч. Іван Ярошиньский замкнув збори. По від-

сьпіваню „Ще не вмерла“ і „Не пора“ читальники розійшли ся.

Із тов. „Січ“ в Глібоці. Театральна група тов. „Січ“ в Глібоці виставляє на своїй сцені дня 11. і 12. лютого н. ст. 1905. комедию: Мужики аристократи 11. лютого (субота) для інтелігенції посторонної і місцевої і для старших селян, а 12. лютого (неділя) для Січовиків і посторонних селян. Вступ для інтелігенції крісло 1 К. для селян 40 сот. а для шкільної молодіжи 20 сот. Початок 11. і 12. лютого о год. пів до 8 мої по приїзді потягів. — Просить ся о як найчисленнійшу участь. Окремих запрошень не розсилає ся. — За старшину тов. „Січ“ : *Е. Гуцайло* кошовий, *Із. Ботушанський* писар.

Звичайні загальні збори „Каси позичкової і шадничої для громади Вашківці н. Ч.“ відбудуть ся в неділю, дня 19. лютого 1905 о год. 1 пополудни в касиновій сали. Порядок дневний: 1. Отворене зборів. 2. Справоздане з діяльности старшини і касове. 3. Вильосоване з членів старшини і вибір нових членів на їх місце. 4. Вільні внесення. Від старшини „Каси позичкової і шадничої“ в Вашківцях н. Ч. — *Іван Гарасимович* начальник старшини.

Товариство „Січ“ в Вашківцях н. Ч. складає найщирійшу подяку Вп. п. Ів. Савицкому, етнографови, що подарував 30 дуже гарних книжочок для нашого тов. „Січи“. — *Георгій Лисан* кошовий, *Іван Брусак* писар.

„Січ“ у Вителівці уряджує дня 5. лютого (т. є в неділю) велику народню забаву получену з танцями, на котру має честь запросити усі доокрестні „Січи“ і інтелігенцію. Вступ 10 с. для інтелігенції 20 с. Просимо о численну участь! — *Старшина „Січи“ в Вителівці.*

Наших Вп. Дописувателів просимо нам троха потерпіти, що не випечатали ще їх дописий. Причиною сего є те, що у нас назбирало ся дуже багато матерялу, якого не мож відкладати до пізнійших чисел. Певне найпростійша рада на се булаби така, аби розширити обем газети, але се не можливе при нашій низькій передплаті та при наших довжниках.